

2018-01-24

Dnr ÄN 2017-798

Äldrenämnden

Idrottspolitiskt program - Aktiv hela livet, synpunkter till Kultur- och fritidsnämnden

Förslag till beslut

1. Synpunkter överlämnas till kultur- och fritidsnämnden enligt omsorgskontorets förslag.

Ärende

Äldrenämnden har beretts tillfälle att lämna synpunkter över förslag till nytt idrottspolitiskt program – Aktiv hela livet.

Omsorgskontoret har upprättat förslag till synpunkter. Äldrenämnden föreslås överlämna synpunkterna till Kultur- och fritidsnämnden.

Äldrenämnden föreslås tillstyrka att det idrottspolitiska programmet bör ha en bred folkhälsopolitisk förankring med fokus på fysisk aktivitet. Ansvar för samordning av framtagande av aktivitetsbaserade handlingsplaner föreslås tydliggöras och läggas på Kultur- och fritidsnämnden. Nämnden föreslås också framföra att hela ansvaret för att äldre personer ska kunna vara fysiskt aktiva inte enbart kan läggas på äldrenämnden. Äldre personer föreslås även utgöra en särskilt prioriterad grupp med hänsyn bland annat till att de utgör en stor andel av befolkningen.

Beslutsunderlag:

Tjänsteskrivelse, idrottspolitiskt program, synpunkter till Kultur- och fritidsnämnden.docx

Bakgrund

Äldrenämnden har beretts tillfälle att lämna synpunkter över förslag till nytt idrottspolitiskt program – Aktiv hela livet.

Kommunstyrelsen beslutade den 5 december 2017, § 534, att remittera förslaget till bland andra Äldrenämnden.

Programmet syftar till att få fler att bli fysiskt aktiva. Det ska bland annat ske genom att aktivitetsspecifika handlingsplaner tas fram.

Program, en form av styrande dokument

Program är en form av politiskt styrdokument för verksamheten i kommunen. Kommunstyrelsen antog 2014 riktlinjer för styrdokument där program definieras på följande sätt:

”Ett program ska vara kommunövergripande och beskriva vad kommunen ska uppnå inom ett avgränsat område, exempelvis idrott, naturvård eller social hållbarhet.

Ett program ska innehålla långsiktiga inriktningar och strategier med prioritering av särskilda utvecklingsinsatser.

Program gäller tillsvidare om inget annat anges. Det ska aktualitetsprövas minst en gång i början av varje mandatperiod.”

Förslaget, sammanfattning

Människors hälsa är individuell medan folkhälsa är ett begrepp för hela befolkningens hälsa. En god hälsa hos befolkningen innebär att befolkningen har bra livskvalitet, hög medellivslängd och låg sjuklighet samtidigt som hälsan är jämlik. Programmets viljeinriktning är att få linköpingsborna att vara aktiva hela livet. Tillsammans med föreningsliv och andra ska kommunen verka för att medborgarna blir friskare, gladare och mer aktiva. Genom att fokusera på fysisk aktivitet ska hälsan förbättras i befolkningen.

Målet ska inkludera alla människor i samhället. Hänsyn ska tas till olika gruppers individuella förutsättningar att delta. För att programmet ska leda till önskat mål behöver konkreta arbetssätt tillskapas i en bred samverkan.

Programmet utgår från tre övergripande områden; jämställdhet, mångfald och tillgänglighet. Som särskilda prioriterade grupper tar programmet upp:

- Barn- och ungdomar 12-20 år, särskilt flickor
- Flickor 7-20 år med utomnordisk bakgrund
- Personer med funktionsnedsättning
- Barn- och ungdomar 7-20 år med lägre socioekonomisk bakgrund än genomsnittet

Med utgångspunkt från de övergripande områdena och tanken om Aktiv hela livet har fem fokusområden identifierats:

- Aktiv i en förening
- Aktiv utanför föreningslivet
- Mötesplatser för aktivitet
- En aktiv skola/förskola
- Upplevelser som främjar fysisk aktivitet

Implementering av programmets viljeinriktning ska genom att aktivitets-specifika handlingsplaner ska tas fram. Äldrenämnden har här ett ansvar för att skapa bra förutsättningar för äldre personer.

Nuläge inom äldrenämndens ansvarsområde avseende aktiviteter som stöds av programmet Aktiv hela livet

I avtal/överenskommelser om verksamhet i servicehus, trygghetsbostäder och vårdbostäder finns krav på utförare att stimulera och stödja enskilda till att aktivera sig, delta i fritidsverksamhet och upprätthålla sociala kontakter. Utförare ska ha ett rehabiliterande förhållningssätt som stödjer hälsofrämjande aktiviteter i syfte att bibehålla och stärka människors fysiska, psykiska och sociala välbefinnande.

Servicehus

Vid servicehus ska det bedrivas en fritidsverksamhet minst 15 timmar per vecka, som riktas även till äldre som bor i området. Den ska stödja äldre att vara aktiva i sin vardag och att tillsammans med andra vara en del i en social gemenskap både utanför och inom servicehuset. Stödet ska utgöra en förebyggande och hälsofrämjande insats som motverkar ofrivillig ensamhet och isolering.

Vid sex servicehus finns tillgång till minigym. Utföraren på servicehuset ansvarar för att minigympet är tillgängligt och säkert att använda för brukare och andra besökare. Minigympet ska användas som en integrerad del av fritidsverksamheten.

Ideella föreningar, andra utförare eller frivilligorganisationer, i samhället och stadens aktiviteter och utbud ska avspeglas i fritidsverksamheten. Med utgångspunkten att främja känsla av delaktighet i samhället i övrigt.

Utföraren ska verka för att fritidsverksamheten ska vara väl känd för de boende i området.

Utöver ovanstående ska verksamhet anordnas och erbjudas genom frivilliga insatser och föreningslivet.

Vårdbostad

Utföraren ska möjliggöra och ge stöd till brukaren att vara aktiv i sin vardag och att tillsammans med andra vara en del i en social gemenskap både inom och utanför vårdbostaden utifrån brukarens behov.

Aktiviteter ska erbjudas inom den egna verksamheten men också i samverkan med närstående, ideella föreningar och frivilligorganisationer. En viktig del av verksamheten är att skapa trivsel, engagemang och samhörighet för och mellan brukarna utifrån brukarens behov. På vårdbostaden skall det finnas utsedd personal, fritidsombud, som har särskilt ansvar för aktiviteter och samverkan med exempelvis frivilligorganisationer och ideella föreningar.

I vårdbostäder ska möjligheter till en aktiv vardag erbjudas utifrån brukarens behov, fysiska och psykiska tillstånd och intresse. Planerade aktiviteter för varje vecka ska finnas skriftligt redovisade och tillgängliga. Innehållet i aktiviteterna ska planeras i samråd med brukarna. Brukarna ska kunna erbjudas daglig utevistelse samt promenader utifrån individuella behov. Brukarens behov av aktiviteter, utevistelser och promenader ska framgå av genomförandeplanen.

Trygghetsboende

De boende på trygghetsboendet ska ha tillgång till personal som arbetar trygghetsskapande och skapar förutsättningar för social gemenskap och aktivitet. Funktionen ska finnas på boendet minst fyra (4) timmar per dag alla helgfria vardagar.

Funktionen ska arbeta utifrån ett salutogent förhållningssätt, synliggöra och stärka de boendes förutsättningar till aktivitet och social gemenskap. Det ska finnas utarbetade arbetssätt som säkerställer att de boendes resurser, intressen och behov lyfts fram.

Med stöd av funktionen ska det finnas tillgång till aktiviteter både inom och utom boendet. Dessa aktiviteter ska planeras tillsammans med de boende. Funktionen ska genom sitt arbetssätt medverka till gemenskap mellan de boende och stimulera egna initiativ till aktivitet.

Omsorgsnämnden förhyr en tempererad simbassäng inom Landeryds vårdbostäder som i första hand riktas till personer med funktionsnedsättning. Den hyrs också av föreningar som riktar sin verksamhet till äldre personer. Bassängen i Landeryd kommer att ersättas av en rehab-bassäng i den nya simhallen när den står färdig.

Ekonomiska konsekvenser

Finansiering av genomförandet av aktivitetsspecifika handlingsplaner ska ske i samband med det årliga budgetarbetet.

Jämställdhet

Programmet har jämställdhet som ett specifikt område som planeringsunderlag.

Uppföljning och utvärdering

Programmet ska följas upp två gånger per år. Kultur – och fritidsnämnden ansvarar för uppföljningen till Kommunstyrelsen och övriga nämnder.

Information eller förhandling enligt lag (1976:580) om medbestämmande i arbetslivet

Ej påkallat.

Omsorgskontoret

Linda Ljungqvist

Beslutet skickas till:
zzzkof@linkoping.se